

Landesbibliothek Oldenburg

Digitalisierung von Drucken

**Lüderi Menckenii, IC. Facult. Iurid. Lipsiensis Ordinarii
Tractatio Synoptica Institutionum Iuris Iustinianearum
Theoretico-Practica**

Mencke, Lüder

Lipsiae, MDCCXXXV

VD18 11839880

Tit. VI. De gradibus cognationum.

urn:nbn:de:gbv:45:1-18253

De liberis datis in adoptionem.

3. Liberi quoque, qui in adoptiva familia sunt, ad naturalium parentum hereditatem hoc eodem gradu vocantur.

De vulgo quæsitis.

4. Vulgo quæsitos, nullos habere agnatos, manifestum est: cum agnatio a patre sit, cognatio a matre: hi autem nullum patrem habere intelligantur. Eadem ratione ne inter se quidem possunt videri consanguinei esse: quia consanguinitatis jus species est agnationis. Tantum ergo cognati sunt sibi, sicut & matri cognati sunt. Itaque omnibus istis ex ea parte competit bonorum possessio, qua proximitatis nomine cognati vocantur.

Ex quo gradu agnati vel cognati succedant.

5. Hoc loco & illud necessario admonendi sumus, agnationis quidem jure admitti aliquem ad hereditatem, etsi decimo gradu sit, sive de *Lego duodecim Tabularum* quæramus, sive de *Edicto*, quo Prætor legitimis heredibus daturum se bonorum possessionem pollicetur. Proximitatis vero nomine iis solum Prætor promittit bonorum possessionem, qui usque ad sextum gradum agnationis sunt, & ex septimo sobrina sobriinoque nati natæve.

TIT. VI.

De gradibus agnationum.

Continuatio & agnationis divisio.

HOc loco necessarium est exponere, quemadmodum gradus agnationis numerentur. Quare in primis admonendi sumus, agnationem aliam supra numerari, aliam infra, aliam ex transverso, quæ etiam a latere dicitur. Superior agnatio est parentum, inferior liberorum: ex transverso fratrum sororumve, & eorum, qui quæve ex his generantur.

X 2

tantur;

rantur: & convenienter patruī, amitæ, avunculi, materteræ. Et superior quidem & inferior cognatio a primo gradu incipit; at ea, quæ ex transverso numeratur, a secundo.

Primus gradus.

Ex Paulo l. 1. §. 3. de gradu & affin. 1. Primo gradu est supra pater, mater: infra filius, filia.

Secundus.

Ex d. l. 1. §. 4. 2. Secundo gradu supra avus, avia: infra nepos, neptis: ex transverso frater, soror.

Tertius.

Ex d. l. 1. §. 5. 3. Tertio gradu supra proavus, proavia: infra pronepos, proneptis: ex transverso fratris sororisque filius, filia: & convenienter patruus, amita, avunculus, matertera. Patruus est frater patris, qui Græce πατρώος appellatur; Avunculus est frater matris, qui Græce μητρώος dicitur: & uterque promiscue Δείος appellatur. Amita est patris soror, Matertera vero matris soror: & utraque promiscue Δεία appellatur.

Quartus.

Ex d. l. 1. §. 6. 4. Quarto gradu supra abavus, abavia: infra abnepos, abneptis: ex transverso fratris sororisque nepos neptis: & convenienter patruus magnus, amita magna, id est, avi frater & soror: item avunculus magnus & matertera magna, id est, aviæ frater & soror; consobrinus, consobrina, id est, qui quæve ex fororibus aut fratribus procreantur. Sed quidam recte consobrinos eos proprie dici putant, qui ex duabus fororibus progengerantur, quasi consororinos: eos vero, qui ex duobus fratribus progengerantur, proprie fratres patruales vocari. Si autem ex duobus fratribus filiæ nascuntur, sorores patruales appellari. At eos, qui ex fratre & sorore progengerantur, amitinos proprie dici putant.

Amitæ

Amitæ tuæ filii consobrinum te appellant, tu illos amitinos.

Quintus.

5. Quinto gradu supra atavus, atavia: infra at- *Ex d. l. 1.*
nepos, atneptis; ex transverso fratris fororisque *§. 7.*
pronepos, proneptis; & convenienter propatruus,
proamita, id est, proavi frater & soror; & proavun-
culus & promatertera, id est, proaviæ frater & soror;
item fratris patruelis vel fororis patruelis, consobri-
ni & consobrinæ, amitini & amitinae filius, filia:
propior sobrino, propior sobrina. Hi sunt patru-
i magni, amitæ magnæ, avunculi magni, materteræ
magnæ filius, filia.

Sextus.

6. Sexto gradu supra tritavus, tritavia: infra tri- *Ex Cajol.*
nepos, trineptis; ex transverso fratris fororisque *de grad.*
abnepos, abneptis: & convenienter abpatruus, ab- *§ affin.*
amita, id est, abavi frater & soror: abavunculus, ab-
matertera, id est, abaviæ frater & soror: (item pro-
patruus, proamita, proavunculi, promaterteræ nepos,
neptis; item propior sobrino, sobrinæve filius, fi-
lia;) item consobrini, consobrinæ nepos, neptis;
item sobrini, sobrinæ, id est, qui quæve ex fratribus,
vel sororibus patruelibus, vel consobrinis, vel ami-
tinis progenerantur.

De reliquis gradibus.

7. Hactenus ostendisse sufficiat, quemadmodum
gradus cognationis numerentur. Namque ex his
palam est intelligere, quemadmodum posteriores
quoque gradus numerare debeamus: quippe sem-
per generata persona gradum adjicit, ut longe faci-
lius sit respondere, quoto quisque gradu sit, quam
propria cognationis appellatione quemquam de-
notare.

De gradibus agnationis.

8. Agnationis quoque gradus eodem modo nu-
merantur.

Degraduum descriptione.

9. Sed cum magis veritas oculata fide, quam per aures animis hominum infigatur, ideo necessarium duximus, post narrationem graduum, eos etiam presenti libro inscribi, quatenus possint & auribus, & oculorum inspectione adolescentes perfectissimam graduum doctrinam adipisci.

TIT. VII.

*De servili cognatione.**De servili cognatione.*

Desideratur hæc Constit.

ILLUD certum est, ad serviles cognationes illam partem edicti, qua proximitatis nomine bonorum possessio promittitur, non pertinere: nam nec ulla antiqua Lege talis cognatio computabatur. Sed nostra Constitutione, quam pro jure patronatus fecimus, (quod jus usque ad nostra tempora satis obscurum, atque nube plenum, & undique confusum fuerat) & hoc humanitate suggerente concessimus, ut, si quis in servili constitutus consortio, liberum vel liberos habuerit, sive ex libera, sive ex servilis conditione muliere: vel contra, serva mulier ex libero vel servo habuerit liberos, cujuscumque sexus: & ad libertatem his pervenientibus, ii, qui ex servili ventre nati sunt, libertatem meruerint, vel, dum mulieres liberæ erant, ipsi in servitute eos habuerint, & postea ad libertatem pervenerint: ut hi omnes ad successionem patris vel matris veniant, patronatus jure in hac parte sopito. Hos enim liberos non solum in suorum parentum successionem, sed etiam alterum in alterius successionem mutuam vocavimus, ex illa Lege specialiter eos vocantes, sive soli inventantur, qui in servitute nati, & postea manumissi sunt, sive una cum aliis, qui post libertatem parentum concepti sunt, sive ex eodem patre, sive ex eadem